

Dansk Journalistforbund
Mrk.: Cavling
Gammel Strand 46
1202 København K

POLITIKEN

Rådhuspladsen 37
DK-1785 København V

Tlf: +45 3311 8511
www.politiken.dk

København 31.10.2023

Indstilling af Lars Dahlager, Mette Guldagger, Magnus Bredsdorff, Rune Sebastian Gierl og Mads Pedersen fra Politiken for serien 'Hvor blev fiskene af?'

Ved indgangen til 2023 var der formentlig ikke mange, der havde forestillet sig, at det danske havmiljø skulle blive en folkesag. En sag, der fik miljøministeren til at erkende årtiers svigt. En sag, der fandt vej til statsministerens tale ved Folketingets åbning: "Set over vandet smukke som altid. Under overfladen blottet for liv," sagde hun om de danske fjorde.

De fleste af os vidste nok ikke, hvor galt det står til med naturen under havoverfladen. Men det kom vi til.

Det skyldes ikke mindst, at et hold af journalister på Politiken i sommeren 2023 satte sig for at udbrede den snigende erkendelse, som de senere år har sat sig som en sandhed blandt havbiologer, fritidsfiskere og andre med indgående kendskab til livet ved de danske kyster: Der er forsvindende få fisk tilbage, og livet under havoverfladen er et helt andet end for bare et årti eller to tilbage. Iltsvind og fedtemøg har fortrængt ålegræs, rødspætter og torsk i de indre danske farvande.

Det er erkendelsens øjeblik hos et bredt publikum, som Politikens hold bag serien 'Hvor blev fiskene af?' har jagtet og sat sig som mål. Det er sket igennem et formidlingsarbejde i særklasse, drevet af undersøgende fortællinger, klassiske gravemetoder, reportager, explainere og en insisteren på svar fra den siddende regering. Journalisterne har fra start forfulgt et håb om genopretning med fortællinger om tidligere tiders vilde havnatur og reportager fra genetablerede stenrev, der atter får livet til at pible frem. For vi kan få det hele igen, siger forskerne. Hvis vi vil.

Et helt centralt element i projektet er databasen på politiken.dk/voreshav, hvor læsere og andre interesserede har sendt billeder og beretninger ind om miljøet ved deres lokale kyst og igennem dette engagement været med til at dokumentere den overordnede historie om et hensygnende havmiljø. Flere af læsernes beretninger er blevet til historier i Politiken.

Journalisterne har afdækket, at en dansk kulturfisk som torsken er forsvundet fra store dele af de indre danske farvande, de har skrevet kritisk om trawlfiskeri i beskyttede havområder og om en vandplan, der bygger på tvivlsomme prognoser for kvælstofreduktion.

Det vedvarende fokus førte til et klimaks, da miljøminister Magnus Heunicke (S) erkendte, at de ansvarshavende politikere har svigtet havet i årevis, og udråbte sig selv

til 'Havets minister'. I seriens grundånd om at fortælle historierne levende og helt tæt på naturen foregik det opsigtsvækkende interview i en båd på åbent hav, hvor Politikens journalist var sejlet ud med miljøministeren.

Siden kunne han følge med i Politikens afsløring af, hvordan et panel af internationale eksperter var på vej med en sønderlemmende kritik af skiftende regeringer for at svingte vandmiljøet. Næsten et årti blev tabt i 2010'erne, konkluderer ekspertpanelet, som understreger, at udledning af kvælstof fra landbrugets gødning er langt den væsentligste årsag til iltsvind i de danske farvande.

Døden har en årsag, og både miljøministeren og statsministeren har bebudet, at udledningen af kvælstof skal bringes yderligere ned. Magnus Heunicke er kaldt i samråd og har selv indkaldt eksperter og organisationer til drøftelser. Imens skriver tusindvis af danskere under på, at livet i Limfjorden og andre kystnære områder skal tilbage.

Den bevægelse i 2023 skyldes i vid udstrækning Politikens hold bag serien 'Hvor blev fiskene af?'.

For den kreative formidling, den stærke brugerinddragelse og den fine balance mellem kritik og håb – som alle er afgørende for at udbrede viden og erkendelse til den brede befolkning – fortjener Politikens hold bag serien 'Hvor blev fiskene af?' - Lars Dahlager, Magnus Bredsdorff, Mette Guldagger, Rune Sebastian Gierl og Mads Pedersen - Cavling-prisen.

Indstilles af:

Peter Schøler og Kathrine Rossau,
redaktører på Politikens Danmarks-redaktion